

PERIÒDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Y 10 CENTAUS PAPER EN L' ISLA DE CUBA.

NÚMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20.—BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.—Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger 18.

LA SENYORA NO HI ES.

(De P. Véron.)

CALAVERADA CÒMICA EN TRES QUADROS.

I.

Lo quarto de dormir: tot està en desordre, com si hi haguess passat alguna cosa. La senyora de la casa, Pepeta Fràgil—de nom y de fets,—s' està acabant de vestir, ajudada de la seva cambrera.

PEPETA.—La bronja dels polvos... ¿hont es la bronja dels polvos?

CAMBRERA.—¡Oh! No li sabria dir...

PEPETA.—May trobas res...

CAMBRERA.—¡Si ja hi buscat per tot!...

PEPETA.—¿Per tot? Donchs, mira: aquí la tens, dins d' una botina.

CAMBRERA.—¡Ah! Jo no ho sabia que las bronjas dels polvos se fiquessin dins de las botinas...

PEPETA.—¡Bah! Ja 's coneix que baixas de per munt...

CAMBRERA.—¡Oh! Ja m' aniré acostumant als usos de ciutat.

PEPETA.—Bueno. Jo no tornaré fins al vespre... ¿sents?...

CAMBRERA.—Molt bè diu.

PEPETA.—Mentres jo sigui fora... escolta bè, si 'm vè a demanar algú, digas que estich de camp...

CAMBRERA.—¿Per quant temps?

PEPETA.—Déixaho corre... digas que no ho sabs... (Fent un sospir) Pero, cá, no vindrà ningú... ¡Estich de péga fa temps!

CAMBRERA.—Está bè, senyora.

PEPETA.—Tindrás compte, ab la cuyna... (Apart.) Encara que, no haventhi foch ni llum... tant se val... Al punt qu' he arribat... (En veu alta.) En fi... ¡el sombrero!

CAMBRERA.—¡Si es servida...!

PEPETA.—Tot t' ho haig de demanar... Estich segura de que may sabrás acostumarte á la vida de Barcelona...

CAMBRERA.—Si... ja procurarè ferm 'hi...

PEPETA.—¡Oh, sí! ¡Procurarás... procurarás! ¡No vè procurant aixó! Ja 's porta dins de la sanch... En fi... (Se 'n va.)

II.

¡Sona la campaneta: entra un subjecte d' uns cinquanta anys, ab lentes d' or.

SUBJECTE.—¿La senyora Pepeta Fràgil?

CAMBRERA.—Está de camp.

SUBJECTE.—¿Per quant temps?

CAMBRERA.—No li sabria dir...

SUBJECTE.—¿Cóm! ¿Tú no ho sabs?

CAMBRERA.—¡Oh! La senyora m' ha dit que si venia algú, respongués aixó.

SUBJECTE.—De veras? (Apart.) Es aixerida aquesta mosseta. (En veu alta.) Mira, noya; jo no soch algú. Soch lo propietari.

CAMBRERA.—Ho crech molt bè.

SUBJECTE.—(Apart.) ¡Quin ayre de candor! (En veu alta.) Vinch per avisar a la teva mestressa... ¿Quant temps fa que serveixes aquí?

CAMBRERA.—Desde antes d' ahir...

SUBJECTE.—¡Ah! ¿Aixis no estás al corrent dels seus negocis?

CAMBRERA.—No encara.

SUBJECTE.—(Apart.) ¡Ay, caram! Baixa 'ls ulls ab una modestial Y 'ls ulls son tant negres...! (En veu alta.) Pues bè, la teva senyora 'm deu tres plassos de lloguer... ¿Sabs qu' es un plasso?

CAMBRERA.—¡Psé! Poch més ó menos...

SUBJECTE.—(Apart.) ¡Un clotet á la barba! (En veu alta.) Donchs, com deya, hi fet embargar á ta mestressa per un agutzil... ¿Los coneixes als agutzils?

CAMBRERA.—No senyor...

SUBJECTE.—Bè: ta mestressa 'ls coneix per tú. Jo la venia a avisar que demá demati 's vendrà tot aixó. Y després la faré expulsar d' aquí sense compliments.

CAMBRERA.—¡Ay, Déu meu! ¿Cóm ho faré jo llavoras, sense mestressa, sola... abandonada...

SUBJECTE.—(Apart.) ¡Pobre criatura! (En veu alta.) ¿Qui t' hi ha colocat aquí?

CAMBRERA.—Un memorialista... Jo hi baixat de Solsona... ¿sab? lo meu poble...

SUBJECTE.—(Apart.) Lo sèu poble! Tot aixó t'è un perfum de terra y de candidés... ¡Y dents de nácar...! (En veu alta.) Segons veig estás sola á Barcelona?...

CAMBRERA.—¡Tota sola!

SUBJECTE.—¿Quants anys tens?

CAMBRERA.—Vintiu.

SUBJECTE.—(Apart.) ¡Major d' edat! ¡Magnífich! (En veu alta.) ¿Y 't dius?

CAMBRERA.—Mundeta.

SUBJECTE.—¡Bonich nom! (Apart.) ¡Un cop vestida será una joya! (En veu alta.) Mira, es precis que jo examini si ta mestressa s' ha emportat res d' aquí...

CAMBRERA.—¡Com vosté vulgui! Desde 'l moment que vosté es lo propietari...

SUBJECTE.—(Obrint un armari.) No, vet' aquí 'ls vestits seus... (Agafant un abrich y colcantlo sobre las espatllas de la Mundeta.) ¡Giral!

CAMBRERA.—¡Oh! es que...

SUBJECTE.—¿Qué? ¿que 't faig por?

CAMBRERA.—No. ¿Per qué?

SUBJECTE.—(Apart.) ¡Diu «per qué!» ¡Quina innocencia més adorable!... Vet' aquí... ab aquesta capa, ja t'è tot l' aspecte de una gran senyora... (En veu alta.) ¡Mundeta!

CAMBRERA.—¡Diguí!

SUBJECTE.—(Agafantli la mà.) ¿Qué per ventura fas compte de ser cambrera tota la vida?

CAMBRERA.—Aixó será segons... Depén de...

SUBJECTE.—No depén més que de tú... ¿Vols tenir confiança en mí?

CAMBRERA.—¡Prou! Vosté 'm inspira confiança per tots conceptes.

SUBJECTE.—Pues mira; si tú vols... tot aixó que hi ha aquí, es teu...

CAMBRERA.—¿Mèu?

SUBJECTE.—Si. Demá t' ho faré portar tot á un piset bèn aixerit que tú mateixa escullirás, y 't juro que tots dos hi viurém d' alló més felissos. Naturalment será precis que m' estimis una mica...

CAMBRERA.—

III.

Som al vespre: la senyora torna á entrar, trayent foch pèls caixals.

PEPETA.—¡Res... res absolutament! Hi anat á casa de tres coneguts antichs... ¡Ni un clau!... ¿Ha vingut algú?

CAMBRERA.—Si senyora.

PEPETA.—¿Qui?

CAMBRERA.—L propietari.

PEPETA.—¡Ah! ¿Ell? ¡tant se me 'n dona! Que fassi lo que vulgui... A mi sí que... ¡Vaja, tant se me 'n dona! (Pega un cop á l' armari de mirall, tancantlo ab violencia.)

CAMBRERA.—(Ab un tó de dolçura y d' autoritat.) Suplico á la senyora que no espatlli 'ls trastos, perque are son meus.

PEPETA.—¿Qué?

CAMBRERA.—Me 'ls han donat.

PEPETA.—¿Te 'ls han... qué?

CAMBRERA.—Ja veurá, no vull deixá á la senyora més rato confosa, y si li acomoda entrar á servirme de cambrera...

PEPETA.—¡¡¡...!!!

CAMBRERA.—Ja veu la senyora com feya mal en dir que jo no m' acostumaria may á la vida de ciutat.

A. MARCH.

¡POBRETA!

Jo era felis. Es dir felis, tant com verdader felis, no senyors. ¿Vostés no saben á qué era deguda aquesta sombra d' infelicitat?

No riguin. Era deguda á un tall de carn trinxada. Ja m' ho he pensat que farian la rialleta. Si, senyors, si; á un tall de carn trinxada. M' explicaré:

Tenia vint anys, l' edat de las ilusions, edat en que

l'home, impulsat pèl foch de la joventut se llansa febroso en los impúdichs brassos de..... Continúo.

Com deya, tenia vint anys y 'l mèu cor era com lo dia que va nèixe; no havia sentit, no havia palpat, era verge y com a tal era pur y estava sancer. Donantme vida, no 's cuidava d'altra cosa que obrir y tancar sas vàlvulas per deixar passar la sanch sense interrupció. No s'havia embussat may.

Davant per davant del balcó de casa mèva, hi estava una mare ab son corresponent fill de ordenansa y un sér a qui la naturalesa, pródiga en donar l'única cosa qu'és sèva, havia dotat de totes las perfeccions y bellesas imaginables.

¡Era ella!
Un dia la vegi al balcó y mon cor, al contemplarla, 's va encallar.

¡L'estimava!
Cegat per una dolça mirada de sos bellugadissos ulls, va ferme sentir lo que may ni somiat havia.

Bonica com un pom de violas, fresca com las ilusions, embabiecat la contemplava, sense donarme compte de que á mida que la veyia, creixia més y més ma passió per ella, y mon cor, avants quiet, pur y verge, palpitava ab forsa y cada sotrach que 'm donava a las costellas, era com una paletada de mortè que feya més fort y sólit lo castell de ma esperança.

* * *
¡Qui ho havia de dir!
Jo, que durant ma existencia era felis y 'l mon era per mi sols un niu de dolças alegrias, qui ho havia de dir que vingués un jorn a turbar mon repós, un àngel del cel esgarriat y acullit a la terra per ferme gosar penant! ¡Misteris insondables de la vida!

Pero, prosseguim.
Vaig ferme amich del noy de la casa y vaig ser presentat.

Molts cops vaig estar sol ab ella y llavors ¡quin goig lo mèu!
Dolças y tendras paraulas sortian de ma boca, li obri mon cor y li digui que l'estimava.

L'ocasió havia vingut.
Sols, completament sols, vaig donar esbarjo al cor y posantmela a la falda, entre caricias de tota mena, vaig estampar en sa boqueta, tot lo foch de mon amor concentrat en un voluptuos petò, qu'ella va recullir com prenda de fidelitat y pur carinyo.

¡Ay!
Encare sent mon llavi l'escalfor de sa boqueta y encare contemplo sos vidriosos ulls dihentme en son mutisme: fes, calla y estimam.

¡Silenci, obras y estimació! Tres sacrossantas paraulas que son l'emblema del amor.

L'home deu ser sempre en semblants cassos mut. A voltas una paraula, un gestió ó una mirada, tira per terra totes las esperansas concebudas, perdent lo poch que a voltas ha guanyat. Per donar probas d'amor, per res li serveix la llengua, cas que no li agradi l'estufat.

Segueixo.

* * *
Ma passió per ella durá molt temps, y alló que diuhen que l'ausencia es causa del olvit, per mi no resava, puig si per alzar m'havia d'allunyar d'ella, tornava a son costat més amorós cada dia, més carinyós sempre. Mes estava escrit, com diria un fill d'Alá, qu'aquesta felicitat s'acabés precisament quan de plé a plé comensava a possehir-la.

Ja solen dirho; la verdadera ditxa no 's coneix fins que s'acaba; llavors es quan més gréu sab despéndres d'ella ó que s'estronqui. Si poguessim detindre sa marxa, ó si vegessim com s'allunya, fora altra cosa; llavors fariam com aquell gastrónomo: una vegada que soch a taula, atipémnos fins a reventar per si no hi tornavam.

* * *

Acabém.
Un diumenge tot prenent xocolate, agafo 'l diari y la primera cosa que lleigeixo fou: *Toda la tarde de ayer estuvo de cuerpo presente en medio de la calle, el cadáver de.....*

Si m'haguessin tirat una olla bullenta al clatell no m'hauria fet tant efecte com aquell suelto de gacetila.
—Potser boja d'amor... lo suicidi... si, 'l carrer de Sagristans... ¡Oh!

Frenétich, cego y ab samarreta, baixo de quatre en quatre 'ls esglahons de casa mèva y 'm fico a casa d'ella.

Truco... m'obran y 'l noy de la casa ab tó llastimós, llagrimejant sos ulls y fent una *récula* de singlots sols pogué dirme dugas paraulas:

—¡Es mortal!
No sè lo que va passar; sols sè qu'una hora més tart estava postrat al llit tenint la dispesera al capsal donantme un vas de tita.

M'oriento, recapacito totes mas ideas confosas y entre un esclat de plor sols tinch esma de murmurar:
—¡Pobre Falugal!

Un municipal li havia donat la bola.

AMPARO DE GIRONA Y ROCHA.

Principal. Dos obras antigas y una de moderna forman las novetats de la senmana. Las primeras son *La vida es sueño* y *Desde Madrid á Toledo*; es l'última *La novela de la vida*. En las tres, y principalmente en las antigas, ha demostrat en Calvo las condicions que revela en totes las obras que interpreta: una dicció correcta, fluida, encantadora. Los demès actors y especialment la senyoreta Contreras, van compartir ab ell los aplausos del públich, que no 's cansa de assistir a aquell teatro.

Liceo. Senmana accidentada. Era esperat ab gran desitj lo tenor, y 'l tenor era en Tamagno. Un dels de primera, segons la fama propalada per certs periódichs encarregats de donar bombo als artistas d'ópera, á tant la ratlla; cosa no del tot creible pèls que l'havian sentit déu anys endarrera en lo mateix teatro del Liceo.

Vá sortir y van aplaudir-lo. Vá cantar la *preghiera* y vá desafinar: lo públich no vá donarse 'n compte. Poch avants del *Credo in Dio*, vá donar un dó de pit que vá valerli un gran aplauso; pero al cantar lo *Credo in Dio*, 'l públich vá dirli:—*Ma io non credo in te.*

En efecte, es un tenor de fiato que t'una véu poderosa en las notas agudas; pero que careix d'art per dominarla. Ab freqüencia 's descompon y s'olvida dels matisos.

—Es lo mateix home de sempre, deyan los que n'esperavan alguna cosa. Y com que aixó no basta, ab una vegada de cantar lo *Poliuto* vá tenirne prou. Vá pendre 'l tren y cap á Milan.

Dels demès cantants no 'n parlém. La festa 's feya pèl tenor. La Theodorini vá fer tots los esforços imaginables per sortir ayrosa en un istil de cant que no s'adapta a las sèvas facultats especials: á n'en Rovirato se li coneixia que estava malalt, y 'l baig Ragner, millor que á las taulas hauria estat al llit, bèn acotxadet.

Dimars *Rigoletto* y debut de la Torressella, la tiple afinada per excelencia. Vá tenir una ovació. En Nouvelli, en Rovirato y en Meroles bè. Lo mestre Pomé cuidantse més de la precisió que del color. No es gaire colorista; pero es un bon dibuixant, sino que practica 'l dibuix lineal.

Una noticia: per tercera vegada sembla que s'ha encallat lo *Barco Fantasma*.

Novetats. Ja han anat á veure *La portera de la fábrica*? Es un drama interessant y ple d'emoció, tret de una de las més famosas novelas de 'n Montepin, y escrit ab gran coneixement de l'escena, pèl Sr. Moreno Gil. L'obra ademès está presentada ab molta propietat y produheix gran efecte. Al final del primer acte se realisa l'incendi de una fábrica que sembla talment de debó. En l'acte quint surt un pont, pèl qual hi passa un burro y després un cotxe. En l'últim un pis de terrat. En abono de la producció, que promet donar moltes entradas, basta dir una cosa: que 'l decorat ha corregut á càrrech del Sr. Soler y Rovirosa. La execució molt esmerada. La Sra. Mena, que fá la protagonista, y 'ls senyors Tutau, Nieto, Borrás, Capdevila, Abella, Martí, aixis com las Sras. Munné y Sala, realzan l'èxit de una obra qu'en lo género melodramátich reuneix tantas y tantas condicions. L'autor, Sr. Moreno Gil, vá ser cridat á las taulas.

Tívoli. En aquest teatro s'ha estrenat un arreglo de una producció que ja s'havia fet, encare que sense música: *La mar vella* del Aulés. En compensació de uns xistes una mica massa groixuts que avans tenia y que are s'han tret, hi figuran unas quantas pessas de música bastant garbosas escritas per D. Climent Cuspiñera. Y ab tot aixó l'obra tingué més exit que al estrenarse en lo *Bon Retiro*, á la qual hi contribuí també una execució més intel·ligent y més cuidada.

En una paraula: una casa vella quan las obras de restauració que s'hi fan están bèn dirigidas, sembla nova.

N. N. N.

NOCTURN.

Observém tot fent lo manso, puig la lluna ab llum de plata, veig que vivament retrata una escena de romanso.

Al peu de baix finestrall del torroé d'un castell, conversant está un donzell ab la vehina de dalt.

Pe 'l que 's véu la tal senyora del castellá filla n'és; y 'l de baix lo sèu promés, pero de portas enfora.

Algun misteri aixó mena puig en tal hora de nit, es més propi estarse al llit que exposarse á la serena.

¡L'hi acompanya ell las paraulas sempre ab marcats ademans! probant que per fer galans

fora bó, perque t'aulas.

Mes, escoltém que res val y sabré de lo que 's tracta, aixis ans d'acabá l'acte, ja preveuré lo final.

—Sens tú, ell diu, no puch restar, y si are ab mi vols partir, sumas no podrém tenir, mes podrém multiplicar.

Puig si vols ser ma muller com m'has dit, es molt just, Rosa, ja que 'l teu pare s'hi oposa que aném a viure á lloguer.

—¡Cóm! diu ella! Y tú m'adoras?
—Pero pensa...—Ho tinch pensat, fugint ab tú, pe 'l vehinat ¡no dich res las estisoras!

Y com lo món es tant ganso; per fernos perdre 'l sossego, de nostre amor, algun cego fins ne faria 'l romanso.

Francament, la forsa 'm manca per fugir; y no ho faré!
¡Ves qui va á viure á llogué tenint aquí casa franca.

—Pero aixis tot se malogra, hem de fugir; donat brasa; ja ho sè que en un'altre casa no hi viurás com á cal sogre.

—Mes si ab tú jo fujo are l'honor ¿cóm queda, acabat?
—Si queda desamparat en mi trobará un nou pare.

—No, no, jo no fugiré.
—¿Es á dir donchs, que m'olvidas? que eran tas cartas mentidas, ¡y tants quartos de carté!

Bè donchs; ja que 'ls amors vells olvidas, sens perdre un rato ja 'm pots tornar lo retrato y aquell medalló ab cabells.

—Jo olvidarte dius! tabola, quan si mil vidas tingués foran per tú.—No 'n vull més, ja 'm basta la tèva sola.

—¡Oh! si, t'estimo, Manrich!
—¿Es á dir qu'estás resolta?
—¡Ay! no ho sè.—Donchs, bueno escolta y medita bè 'l que t' dich.

Si 'l fugi ab mi 't fa reparo, no responch ni de ma vida puig sens tú, ja re 'm convida, sembla que tot se 'm fa avaro.

Ja sè jo que als sers volguts costa deixar, tú m'ho aclaras, per xó dels pecats dels pares los fills ne van geperuts.

—Es vritat, me dona dol deixar mon pare.—Valor; ¿qué no veus que 'l teu amor lo necessito jo sol?

¿No comprens que á ningú agrada veurer lo cor repartit? Sols á un amor molt petit se li pot dar mitja entrada.

Digas, donchs, sens cap rezel, ¿vols fugir?—No; no pot sè.
—Donchs adéu per sempre.—¡Qué!
—Si no 'ns veyém més, al cel.—

Y aquí potsè per mal pas d'ella s'allunya corrents saltant marges y torrents deixantla ab un... pam de nas.

Deu pensar tant ab lo xasco que ella ab no anarhi l'hi ha dat, que al correr ni ha reparat que ha perdut plomas del casco.

En la carrera que ha emprés no hi ha obstacle que l'espanti, ni pensament que l'aguanti; sembla que ha vist un *inglés*.

Sens parar ni un sol instant, á son curs no posa freno.
¡Aixó acabarà ab veneno, ó potsè que ab sal-fumant!

¡Mes calla, 's para ab dalit y 's treu una clau! ¿Qué estrany? ¡Potsè que 's vol obri un pany enfonzantsela en lo pit!

Mes, ¿qué veig? D'una caseta de l'entrada obra 'l portal; lo tanca y se 'n puja á dalt del ters pis, per la escaleta.

Ja hi es, y sens respirar se despulla, 's fica al llit, y al moment quedá adormit, y al instant vinga roncar.

JULIÀ CARCASSÓ.

ESQUELLOTS.

Ja es fora de Barcelona 'l Sr. Gonzalez Solesio. A jutjar per las manifestacions de carinyo que li han prodigat personas y entitats de tots los partits, l'últim governador de Barcelona, mereix lo primer lloch entre tots los que han governat aquesta provincia. Hasta sembla impossible que un home tant recte, tant serio y tant laboriós siga húsar de 'n Romero Robledo. Francament, més que un húsar semblava un guardia-civil.

* * *

Ell va prescindir del caciquisme. Basta dir que á despedir-lo no van anarhi ni en Sedó ni la seva carbasseta. La carbasseta de 'n Sedó es en Tort y Martorell.

Ell va deixar lo despaig dels espedients al dia. Y aixó que n' hi havia á mils que esperaven torn.

Ell va suprimir una pila d' escribents que no escribían, y va augmentar, va vestir y va fer rentar la cara y sobre tot va tirar molta aygua als ulls de la policia. Mentras ell va ser aquí no va jugarse, ni va haverhi la explotació del ram d' higiene, ni van cometres' certas monstruositats que avants horripilavan á la gent honrada.

Lo pastor ab las ovellas... y 'ls llops al cau.

Per aixó se 'n ha endut las benediccions de Barcelona, y ab ellas las nostras, que si son humils, son sinceras.

Aixó si, apenas va ser fora, no falta qui va treure tot seguit la pols de las ruletas, y fins un ferit per allá 'ls vols de la plassa del Pi proclamava la ausencia de la policia... que á aquestas horas déu dormir descansada, després de tant trascar durant lo mando de 'n Gonzalez Solesio.

Fá falta, en bona fé, que 'l nou governador procuri despertarla.

Un periódich ha sentit á dir que 'n Sagasta ha disolt lo comité provincial del partit fusionista, disposant que interinament designin tres individuos cada hù 'ls cassinos que presideixen los Srs. Rius y Tauler y 'l seuyor Henrich.

—Y are aixó ¿qué significa? diuhen en Rius y altres manos. ¡Ojo alerta, franciscanos que 'l marro se 'us embolica!

¿Y 'l nombrament d' arcalde? ¿Quan vè aquest nombrament d' arcalde?

Diuhen qu' en Sagasta está marejat, y no sab per quin cantó girarse.

Si nombra al un, disgusta al altre y vice-versa y versa-vice. Fins ha tingut tentacions de fer la vara de Barcelona á cara ó créu.

D. Práxedes ¿me vol créure á mi? ¿vol atendre 'l consell de un seu enemich?

Donchs déixis de compromisos que aixis com aixis ha de quedar malament ab los uns ó ab los altres: procuri que 's fassan unas eleccions bèn lliures, bèn legals y en quan al arcalde, Barcelona mateixa que se 'l nombri.

Després de tot, per Barcelona ha de servir y no per vosté.

¡Lo que son las cosas!

Lo bisbe de Orleans ha anat á Roma portant tots los documents necessaris per la canonisació de la heroina Joana d' Arc.

Joana d' Arc va morir á la foguera cremada pèl clero que l' acusava de bruixeria.

De modo que si á n' ella la fan santa ¿qué será 'l clero que va rustirla, de viu en viu?

¿Per qué dirian qu' es tant dinástich, lo director del Brusí?

Ell mateix ho explicava en un article publicat poch dias després de la mort del rey:

«Aixó depén de que per nosaltres l' agrahiment —avuy en dia casi bè desterrat de la terra— continúa essent un culto y no podém olvidar, no volém olvidar que l' amnistia del any 1832 va tornar la tranquil·litat a la nostra familia y va lliurar tal vegada de una mort violenta á aquell á qui deguerem lo ser, injustament perseguit pèl Conde d' Espanya.»

Pero Sr. Mañé, una cosa es l' agrahiment y una altra cosa molt distinta es la tonteria.

Si l' amnistia va salvar la vida del seu pare, sigué perque lo Conde d' Espanya avants l' havia posada en perill, y Carlos d' Espanya era un funcionari del rey Fernando VII.

De manera que al pare de vosté, després de tot va succehirli alló del conegut epigrama de Joan de Robres, que va fer un hospital; pero que avants havia fet los pobres.

Si resucités lo seu pare que de segur debia ser més liberal que vosté, estich cert que tot lo més diria:

—No soch agrahit ni desagrahit: hem líquidat: estém en paus.

La *Renaiwensa* ha publicat com l' any passat un calendari catalá de paret. Es de molt bon efecte. Darrera dels fulls hi ha versos, qüentos, xistes... y alguna cosa més sustanciosa: receptas de cuyna.

Y are no 'ls diré més sino que á can Lopez lo venen.

He rebut un exemplar de l' obra «Espanya en el Africa septentrional» escrita per l' intrépit viatjer Sadurn Gimenez. Conté noticias y apreciacions molt in-

teressants que demostran que l' autor ha vist lo qu' escriu ab los ulls de la cara y ab los de la inteligencia. La recomaném al públich; pero sobre tot als gobernants.

La *Junta poética malacitana*, que siga dit entre paréntesis, aquesta es l' hora que no m' ha dut encare als tribunals, acaba de publicar lo programa de un certamen literari, ahont entre altres premis hi ha 'l següent:

«Sétimo tema: Premio. Titol de Académico.—Novela realista.»

Es á dir que al autor de la millor novela realista li regalarán un titol de Académich, que á préu de tarifa costa vuit pessetas. ¡Viva 'l rumbo!

Y tant facil que fóra contentar á tothom. Al autor de la millor novela podrian regalarli l' indicat titol y alguna coseta més: per exemple, una trompeta de fira.

¿No veuhen com la literatura catalana va obrintse cami? Es veritat que á Madrid generalment no la coneixen ni 's cuidan d' estudiarla; pero en cambi á Fransa no falta qui s' entera de tot lo que aquí 's publica y fa justicia á las obras que valen.

Tal ha succehit ab la novela de 'n Narcis Oller *La Papallona* que perfectament traduhida al francés per Albert Savine, acaba de publicarse á Paris precedida de un prólech del célebre Emile Zola, en lo qual judica molt favorablement l' obra del nostre compatriota. La traducció del Sr. Savine es esmeradissima y feta, lo que 's diu á conciencia.

Quan vulgan mudar de població, créguinme á mi, no siguin tontos: vágisse 'n á viure á Granyena de las Garrigas.

Es un poble deliciós: allá no hi ha ajuntament, ni autoritat local—aixis ho diu el *Pais de Lleyda*—allá no 's cobren contribucions ni impostos de cap mena, allá no 's paga cap atenció, ni 's celebren quintas, ni 's forman repartos, ni hi ha presupuestos....

En una paraula, aquell poble, es una verdadera Xauxa-

Un foraster que dina en una fonda, va per tallar lo pá y 's talla 'ls dits.

—Moscal exclama ¿qui 'ls fa tenir uns ganivets tant esmolats?

Y 'l mosso li respon:

—No 'n fassa cas: ho fém perque la carn sembli més tóva.

Un escultor havia fet una estàtua que era per cert molt lletja.

—¿Qué te 'n sembla? preguntava á un amich seu. Representa la Fe.

—¿Vols que 't parli ab franquesa? Li falta una a.

—No t' entench.

—Li falta una a al nom.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

A la tia Prima-quarta vaig aná á veure á Total y una forta quarta-prima va donarme al arriuar.

Y 'l dia que vaig tornarme'n per recort me regalá una hermosa tres-segona qu' encare l' haig d' estrenar.

S. U. S. T.

II.

Musicals dos y tercera, la primera un animal... Rumia una dos-primer y veurás dona en Total.

PEPET D' ESPLUGAS.

ENDAVINALLA.

Tinch pèl y de fusta só, faig molt servey als pulits, conservo molt los vestits y al treballar faig remó. Habito en palau de reys y en casas de humil pòbresa; pobre, senyora ó princesa utilizan mos serveys.

J. AYNÉ R.

MUDANSA.

Una tot tè á la total la germana de la Tot: es molt tot y té un xicot que no porta á sobre un ral.

L. C. y PUJOL.

ROMBO.

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.—Segona: en las botellas n' hi ha.—Tercera: nom d' home.—Quarta: poble de Catalunya.—Quinta: capital de nació.—Sexta: un número.—Séptima: consonant.

J. M. BERNIS.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7.—Nom de home.
2 7 6 2 6 7.—" " "
3 4 3 4 7.—Uns fruits.
3 4 5 7.—En molts camps ne sembran.
7 6 5.—Amaniment útil.
7 2.—Resposta de diputat.
1.—Una lletra.

TUTILIMUNDI:

TRENCA-CLOSCAS.

SERENO DE MALA SORT.

Formar ab aquestas llettras lo nom de una població catalana.

OURELLUT DEL BRUCH.

GEROGLIFICH.

DD
er
I
er
IV
amo
L

O. DEL BRUCH.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.ª.—Ca-ma-mi-lla.
2. MUDANSA.—Meu-Peu-Seu.
3. ANAGRAMA.—Cana-Anca.
4. INTRÍNGULIS.—Aram-Ram-Am-M.
5. GEROGLIFICH.—La grossa té dotze dotzenas.

ALMANACH

DE

LA CAMPANA DE GRACIA

PER L' ANY 1886.

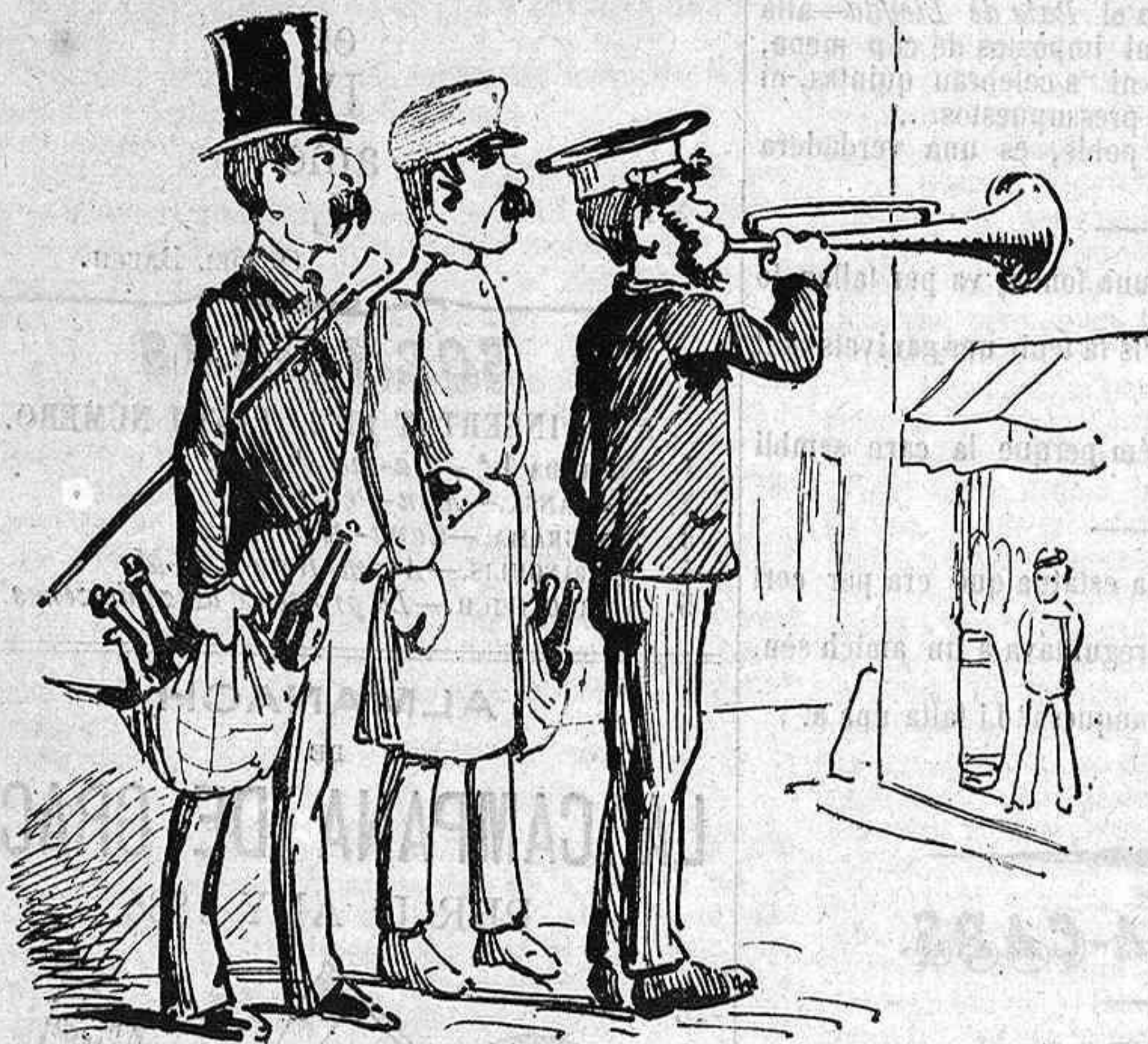
Ilustrat pèls notables caricaturistas Srs. MOLINÉ y PELLICER. Conté treballs literaris d' importancia, ab més material que un gros volum, multitud de caricaturas, quatre páginas d' hermosos cromos y ab tot no val més que 2 rals. Se ven per totas las librerias, kioscos y corresponsals de LA CAMPANA.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatre, 21 y 23.

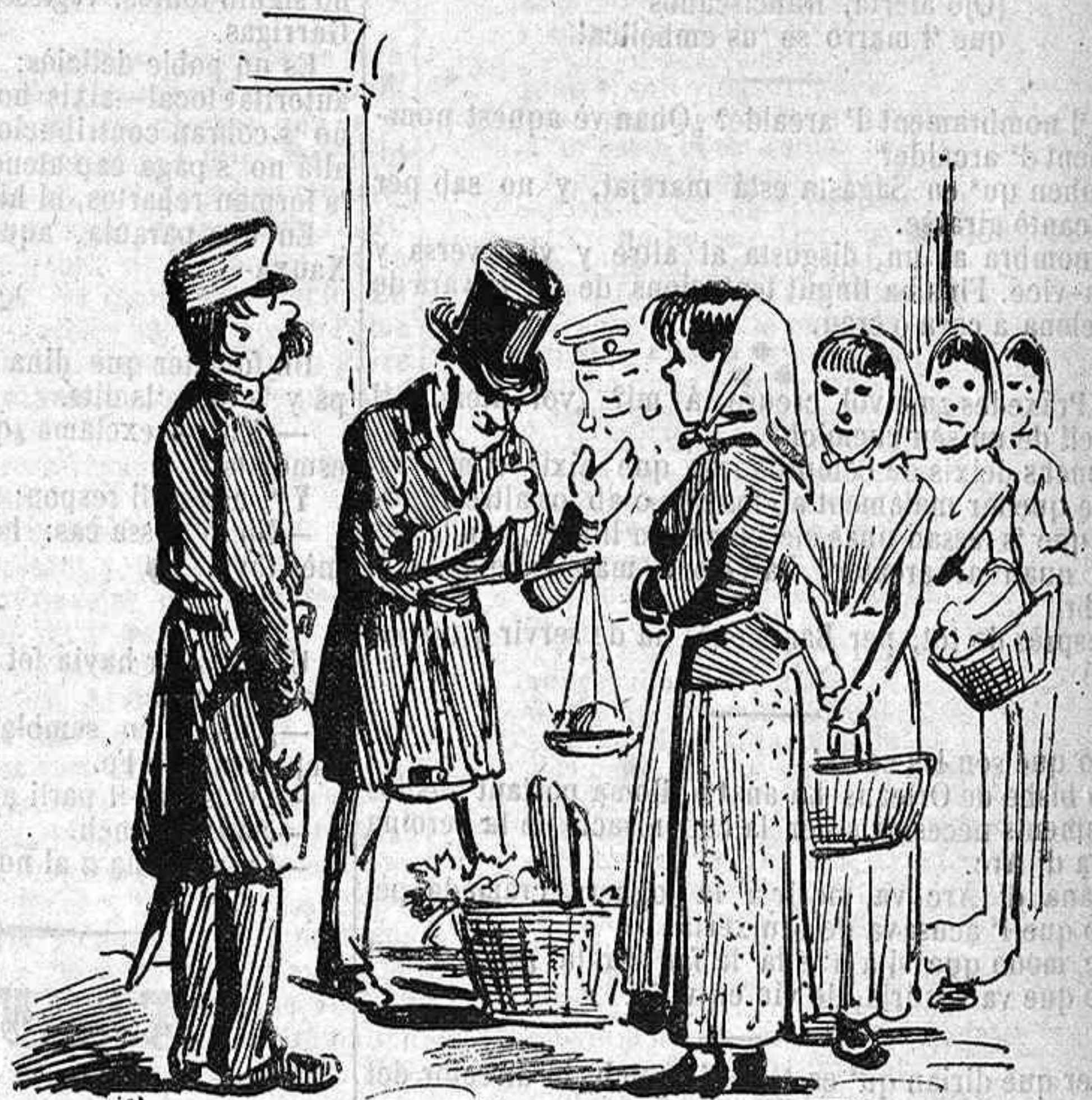
TRAMPAS DE TOT L' ANY.

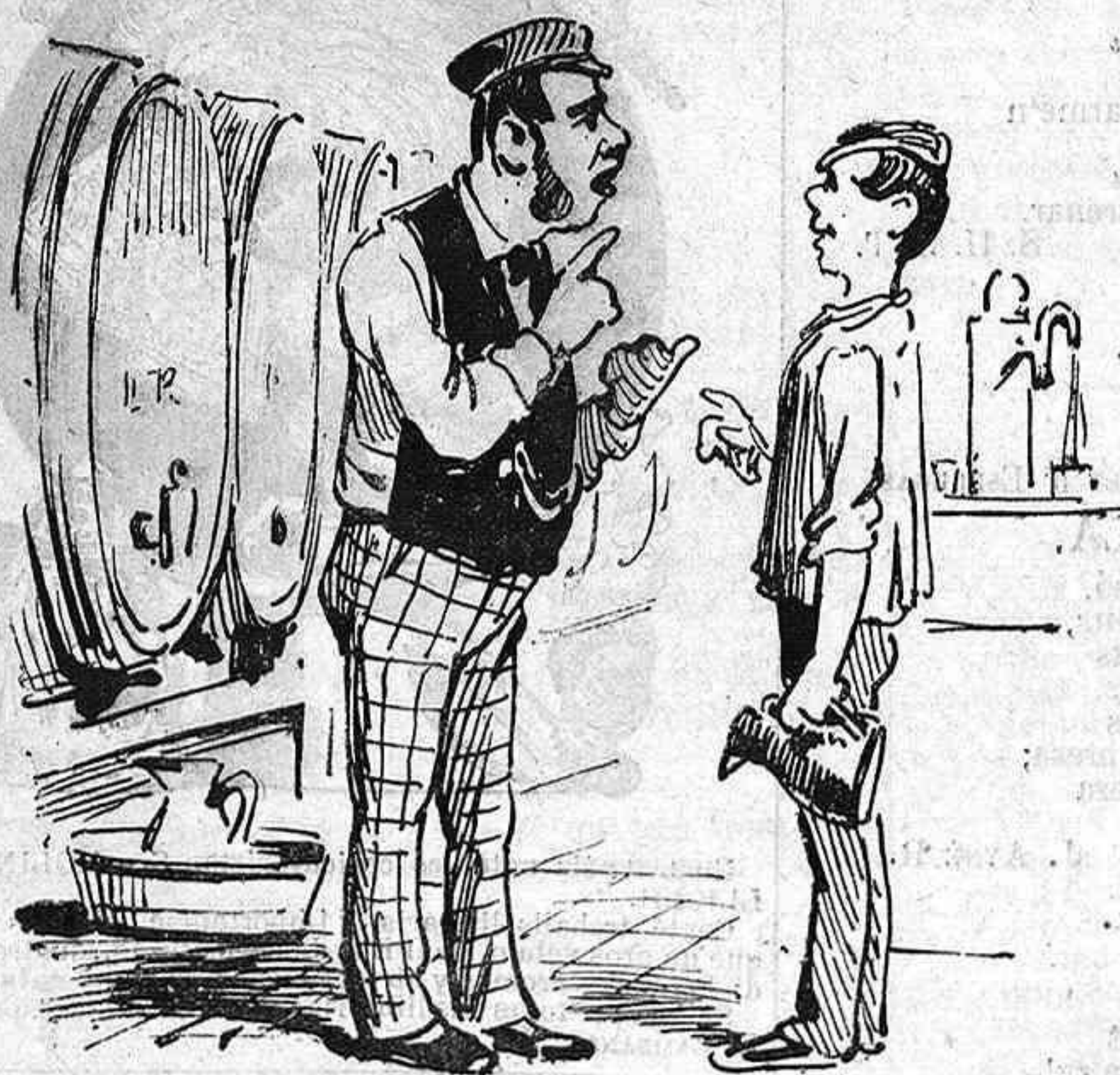
Sistemas d' última invenció per introduhir contrabando.

La comissió d' almotacenia ho fá tant bè, que vol agafar llebras á só de trompeta.

Y quan repesa la compra de las criadas, está clar ningú se 'n entera.

Y 's conseguixen los següents resultats:
Taberner: -Mira noy, si venen los del Ajuntament donals per mostra ví de la nostra bota, no del que fém per la gent.

Carnicer: -Com que avuy vigilan, avuy afinarém una mica 'l pés.